

Sygn. akt VI Ka 450/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron

Protokolant Konrad Woźniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze D. K.

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2015 roku

sprawy **J. S.** ur. (...) w J.

c. J., K. z domu M.

oskarżonej z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. S.,

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 17 czerwca 2015 r. sygn. akt II K 1414/14

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonej J. S.,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. Ł. 420 złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz 96,60 złotych tytułem zwrotu podatku od towarów i usług,

III. zasądza od oskarżyciela posiłkowego A. S. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 80 złotych.

Sygn.akt VI Ka 450/15

UZASADNIENIE

J. S. została oskarżona o to, że:

w dniu 4 października 2012 r. w J. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła A. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym w kwocie 8205, 90 zł. w ten sposób, że złożyła zgłoszenie zdarzenia kapitałowo-inwestycyjnego wprowadzając pracownika (...) S.A. w błąd poprzez przedłożenie jako autentyczny w/wym. dokumentu z podrobionym przez siebie podpisem A. S. w wyniku czego spowodowała likwidację polisy oraz wypłatę na jej konto nienależnych jej pieniędzy,

to jest o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 §1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 17 czerwca 2015r. w sprawie II K 1414/14:

I. uznał oskarżoną **J. S.** za winną tego, że w dniu 4 października 2012 r. w J. w celu użycia za autentyczny dokument w postaci zgłoszenia zdarzenia kapitałowo – inwestycyjnego podrobiła w nim podpis A. S., a następnie tak podrobiony dokument przedłożyła pracownikowi (...) na (...) S.A. celem likwidacji polisy na wypadek śmierci i dożycia, w której

ubezpieczonym był A. S., tj. występku z art. 270 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. wymierzył jej karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 2 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej **J. S.** kary grzywny na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

III. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. Ł. kwotę 972,00 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu oraz kwotę 223,56 złotych tytułem podatku VAT;

IV. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżoną **J. S.** od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym opłaty.

Od wyroku tego wniósł apelację pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego A. S. zarzucając wyrokowi:

1. obrazę przepisów postępowania polegającą na niewłaściwym zastosowaniu art. 399§1 kpk poprzez zmianę kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonej, co mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku,
2. obrazę przepisów prawa materialnego polegającą na nie uznaniu za winną popełnienia przestępstwa z art. 286§1 kk w zw. z art. 11§2 kk na szkodę A. S.,
3. obrazę przepisów prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 46 kk polegającą na nie orzeczeniu wobec oskarżonej obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej A. S.,
4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania polegający na ustalaniu, że oskarżona podrabiając podpis A. S. nie działała w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie i nie doprowadziła innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. S. oraz, że jej działanie było usprawiedliwione okolicznościami w postaci braku środków finansowych, co mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Podnosząc powyższe zarzuty pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonej za winną popełnienia przestępstwa z art. 286§1 kk i z art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk i na tej podstawie wymierzenie jej kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych oraz zobowiązanie oskarżonej do naprawienia szkody w całości w wysokości 32.047 złotych wyrządzonej A. S..

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wywiedziona przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Główny zarzut apelacji sprowadza się do kwestionowania ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd meriti poprzez uznanie, że oskarżona swoim zachowaniem nie wyczerpała ustawowych znamion przestępstwa oszustwa na szkodę A. S. i w konsekwencji na wyeliminowaniu z opisu czynu znamion przestępstwa oszustwa i nie przyjęcie kwalifikacji prawnej z art.286§1 k.k.

Art. 7 k.p.k. (określający zasadę swobodnej oceny dowodów) stanowi, że organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego

Przekonanie sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną wskazanego przepisu tylko wtedy, gdy: a) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.), i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), b) stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), c) jest wyczerpujące i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - umotywowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.). Pogląd taki, który Sąd Okręgowy w całości

podziela, wyraził Sąd Najwyższy w nadal aktualnym wyroku z dnia 22 lutego 1996 r., sygn. akt II KRN 199/95 (OSN PiPr 1996/10/10; por. także - wyrok SN z dnia 16 grudnia 1974 r., sygn. akt Rw 618/74, OSNKW 1975/3-4/47; wyrok SN z dnia 9 listopada 1990 r., sygn. akt WRN 149/90, OSNKW 1991/7-9/41).

Sąd rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób poprawny, a dokonana przez ten sąd ocena materiału dowodowego odpowiada kryteriom wyżej wskazanym. Sporządzone zaś pisemne uzasadnienie wyroku pozwala na prześledzenie poprawności zarówno samego postępowania, jak i dochodzenia do określonych wniosków.

Przypomnieć należy za sądem rejonowym, że zgodnie z brzmieniem art.286§ 1k.k. sprawcą przestępstwa oszustwa jest osoba, która w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem, m. in. za pomocą wprowadzenia tej osoby w błąd. Bezsporne jest w sprawie, że środki gromadzone w ramach przedmiotowej polisy na wypadek śmierci i dożycia typu J II nr (...) pochodziły z majątku wspólnego małżonków S.. Oczywistym jest, że jak zauważa sąd rejonowy mienie stanowiące wspólną własność małżonków nie jest w pełni mieniem własnym jednego z małżonków, jest ono dla każdego z małżonków częściowo mieniem cudzym. Słusznie sąd I instancji stwierdza, że brak jest jakichkolwiek dowodów na to, że oskarżona środki te nie przeznaczyła na zaspokojenie potrzeb rodziny. Nie było zatem jej zamiarem uszczuplenie majątku A. S. i przysporzenie korzyści sobie. Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w cytowanym przez sąd rejonowy w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku postanowieniu z dnia 29 sierpnia 2007r. sygn. I KZP 18/07 (opublikowane w OSNKW z 2007r. poz. 64) iż „działanie małżonka nie ma charakteru przestępnego , nawet jeśli działa on bez wymaganej zgody albo wręcz woli drugiego z małżonków, ale nie ma zamiaru powiększenia swego majątku kosztem jego (tj. drugiego z małżonków) majątku (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 14 listopada 1972r., sygn. VKRN 421/72, opublikowany w OSNKW z 1973r., z.5, poz.61)

W tej sytuacji prawidłowym było pominięcie przez sąd I instancji w opisie przypisanego oskarżonej czynu zachowań stanowiących znamię występku oszustwa, a pozostawienie tych, które składają się na znamiona przestępstwa fałszerstwa materialnego (z art. 270§1 k.k.)

Nie można zatem zgodzić się z autorem apelacji, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia przepisu art. 399§1 k.p.k. ten przepis został właśnie zastosowany. Na rozprawie w dniu 10 czerwca 2015r. sąd właśnie uprzedził strony o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonej czynu na art.270§1 k.k. (k.293). Pełnomocnicy zaś obydwu oskarżycieli posiłkowych jak i prokurator nie wnieśli o przerwanie rozprawy w celu podjęcia starań o dalsze popieranie oskarżenia w dotychczasowym kształcie.

W takiej sytuacji gdy sąd rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia w zakresie rekonstrukcji stanu faktycznego i w sposób prawidłowy przypisał oskarżonej popełnienie „jedynie” występku z art. 270§1 k.k. nie mógł w oparciu o przepis art. 46§1 k.k. orzec obowiązku naprawienia szkody na rzecz A. S. sporo wyeliminował go jako osobę pokrzywdzoną przez J. S. przestępstwem przeciwko mieniu. Zatem nie doszło do naruszenia prawa materialnego .

W związku z tym, że w postępowaniu przed sądem okręgowym oskarżona korzystała z pomocy obrońcy ustanowionego z urzędu sąd na podstawie art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. Ł. kwotę 516,60zł. w tym 96,60zł. z tytułu podatku od towarów i usług albowiem koszty tej obrony nie zostały opłacone.

Zgodnie z treścią art. 636§1 k.p.k. sąd zasądził od oskarżyciela posiłkowego A. S. na rzecz Skarbu państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 80zł. - w tym 60zł. tytułem opłaty (art.13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych).